

Marktonderzoek kermissen Gemeente Roermond

- *Carnavalskermis (Binnenstad)*
- *Voorjaarskermis (Binnenstad)*
- *Kermis Swalmen*

OPTIMA FORMA | NOVEMBER 2023

Evaluatierapport marktonderzoek kermissen
Een onderzoek voor een toekomstbestendige kermis in de gemeente Roermond.

In opdracht van:	Gemeente Roermond
Auteur:	Mitchell Vergoossen
Bedrijf:	Optima Forma
Plaats en datum:	Roermond, 10 november 2023

Samenvatting

De gemeente Roermond organiseert drie kermissen: De Carnavalskermis en Voorjaarskermis in de binnenstad en Kermis Swalmen. Dit zijn belangrijke evenementen met attracties en eetkraampjes voor diverse doelgroepen. De gemeente streeft naar een toekomstbestendige kermis. De kermis maakt sinds juli 2022 officieel deel uit van het immaterieel erfgoed van Nederland. Ook in gemeente Roermond beogen wij een gezonde en levendige kermiscultuur te behouden. Om deze reden hebben we een uitvoerige evaluatie gedaan naar de kermissen van Roermond.

Zo is onder meer een onderzoek gedaan onder bezoekers, kermismeesters en exploitanten. Wat betreft bezoekersprofielen en ervaringen, blijkt dat de kermis voornamelijk wordt bezocht door jongeren en jongvolwassenen uit de eigen gemeente. Men brengt gemiddeld 2-4 uur door op de kermis, waarbij ze uiteenlopende bedragen uitgeven. De kermissen krijgen overwegend positieve beoordelingen, maar er is vraag naar meer variatie in attracties. Er lijkt sprake te zijn van een hogere loyaliteit onder bezoekers in Swalmen dan in Roermond. Ook de exploitanten zijn over het algemeen positief.

De afgelopen 10 jaar zien we een afname in het aantal kermisexploitanten en inschrijvingen. Deze trend kan worden toegeschreven aan veranderende maatschappelijke en economische omstandigheden, inclusief de nasleep van de wereldwijde financiële crisis en de impact van de COVID-19-pandemie. Het lijkt erop dat potentiële exploitanten terughoudend zijn geworden om te investeren in de kermisbranche, wat resulteert in een daling van exploitanten. Dit, in combinatie met de toenemende concurrentie van kermissen om attracties, leidt ook tot een daling van het aantal inschrijvingen. Hoewel er een lichte stijging in inschrijvingen is waargenomen in 2023 voor de gemeente, wellicht door genomen maatregelen om exploitanten aan te trekken (zie 4.4), is het belangrijk om aandacht te schenken aan deze trend en de impact ervan op de kermisindustrie.

De focusgroep-interviews met lokale ondernemers, bewoners en jongerenwerkers in Roermond onthulden gemengde gevoelens over de kermis, vooral in combinatie met carnaval. Verschillende vormen van overlast werden benoemd (zie 5.1). Voorstellen ter verbetering omvatten onder andere het overwegen van alternatieve locaties en het beter afstemmen van activiteiten op de kermis met de omgeving.

De kosten overstijgen jaarlijks de opbrengsten van de kermis. De Carnavalskermis en Kermis Swalmen eindigen met positieve resultaten maar de Voorjaarskermis zorgt voor een negatief resultaat. Hierbij is gekeken naar de jaren 2019, 2022 en 2023. Gemiddeld kostte de kermis de gemeente €17.000 per jaar.

Op basis van het onderzoek worden de volgende 5 aanbevelingen gedaan;

1. Diversificatie en Innovatie: Overweeg het aanbieden van nieuwe attracties en ervaringen om verschillende doelgroepen aan te spreken, zoals interactieve attracties met behulp van virtual reality & artificial reality. Heb ook aandacht voor een inclusieve kermis. Continueer hierbij ook de ingezette maatregelen om proactief attracties te werven en attracties meerjarig te binden.
2. Veiligheid en Communicatie: Blijf investeren in de veiligheid van kermissen en verbeter de communicatie tussen de gemeente, exploitanten, lokale ondernemers, en partners zoals politie en jeugdwerk. Geef hierbij extra aandacht aan attracties die mogelijk overlast gevende doelgroepen aantrekken.
3. Thema's en Nevenactiviteiten: Overweeg het gebruik van thematische invulling en nevenactiviteiten om de kermiservaring te verbeteren en meer bezoekers aan te trekken.
   Hierbij is samenwerking tussen kermis en directe omgeving – m.n. horeca - van cruciaal belang. Onderzocht dient te worden hoe hier gezamenlijk inhoud aan kan worden gegeven. De gemeente heeft in deze een regisserende rol.
4. Stakeholderbetrokkenheid: Blijf luisteren naar de feedback van zowel bezoekers, exploitanten en lokale ondernemers. Betrek hen bij de planning van de kermissen. Monitor de ontwikkeling van de carnavalsactiviteiten en de effecten van en op de carnavalskermis.
5. Promotie en Marketing: Investeer in marketing- en promotieactiviteiten om de kermissen in Roermond aantrekkelijker te maken voor zowel lokale bewoners als (regionale) bezoekers. Gelet op de kerntaken van een gemeente wordt aangeraden om dit onderdeel extern te beleggen.

Inhoudsopgave

Samenvatting **3**

Voorwoord **6**

1. Inleiding **7**

1.1 Aanleiding: *7*

1.2 Onderzoeksdoelstelling: *7*

1.3 Hoofdvraag: *7*

1.4 Deelvragen: *7*

1.5 Afbakening onderzoek: *7*

1.6 Leeswijzer: *7*

2. Huidige situatie **8**

3. Beoordeling van de kermissen **9**

3.1 Bezoekers Voorjaarskermis Roermond (Binnenstad) *9*

3.2 Bezoekers Kermis Swalmen *12*

3.3 Exploitanten van de Voorjaarskermis (Binnenstad) *13*

3.4 Exploitanten van de Carnavalskermis *14*

3.5 Exploitanten van de kermis Swalmen *14*

3.6 Kermismeesters Gemeente Roermond *15*

4. Focusgroep-interviews **18**

4.1 Focusgroep Binnenstad *18*

4.2 Focusgroep Swalmen *19*

5. Benchmarking en trends **20**

6. Financieel overzicht **24**

7. Conclusies **25**

8. Aanbevelingen **27**

9. Slotwoord **28**

10. Bronnenlijst **30**

Voorwoord

Geachte lezer,

Voor u ligt een onderzoeksrapport, dat voortkomt uit een uitvoerige evaluatie van de kermissen in Roermond. Dit rapport is uitgevoerd met het doel om inzicht te verschaffen in de huidige staat van de kermissen en om strategieën te identificeren die bijdragen aan het behoud van deze geliefde traditie voor onze stad.

Gedurende dit onderzoeksproces is er samengewerkt met diverse stakeholders, waaronder bezoekers, onderzoekers, gemeente, ondernemers en kermisexploitanten. Hun inzichten, meningen en suggesties vormen de kern van dit rapport en bieden een genuanceerd begrip van de impact en betekenis van de kermissen in onze stad.

Het rapport bestaat uit een analyse van de enquêtes, gesprekken met de focusgroepen, een trendanalyse en gemeentelijke data. Deze gegevens hebben ons in staat gesteld om conclusies te trekken en aanbevelingen te formuleren die gericht zijn op het behoud van gezonde en levendige kermissen.

Wij willen graag onze oprechte dank uitspreken aan alle betrokkenen die hebben bijgedragen aan dit onderzoek. Dit rapport is bedoeld om niet alleen een beeld te schetsen van de huidige situatie, maar ook om een stimulans te zijn voor verdere dialoog, samenwerking en actie. Samen kunnen we werken aan het behoud van een traditie die onze mooie stad verrijkt.

Met vriendelijke groet,

de wethouder voor economie, stedelijke ontwikkeling en financiën

D.W.H. (Dirk) Franssen

1. Inleiding

1.1 Aanleiding:

Roermond en kermis zijn verbonden met elkaar. Al jaren organiseert de gemeente drie kermissen per jaar. De kermis is onderdeel van het immaterieel erfgoed. De kermis is echter ook een branche die met steeds meer concurrentie te maken heeft (denk hierbij aan de vele pretparken, evenementen en festivals). De gemeente ziet ook dat het aantal inschrijvingen voor de kermis daalt en dat het draagvlak voor een kermis onder druk staat. De kermissen in Roermond zijn belangrijk voor de stad en de gemeente wil graag inzichtelijk maken hoe men met de kermissen om moet gaan. Bijgaand rapport brengt de evaluatie, onderzoek en aanbevelingen in beeld.

1.2 Onderzoeksdoelstelling:

Het doel van dit onderzoek is om in 2023 een diepgaande evaluatie uit te voeren van de kermissen in Roermond, inclusief het verzamelen van inzichten van verschillende stakeholders en het analyseren van relevante gegevens, om aanbevelingen te kunnen doen voor het behoud van gezonde en levendige kermissen.

1.3 Hoofdvraag:

Hoe kunnen de kermissen in Roermond worden geëvalueerd en verbeterd om in te spelen op de veranderende omstandigheden en toenemende concurrentie in de kermis-branche?

1.4 Deelvragen:

1. Wat is de toegevoegde waarde van de kermissen van Roermond?
2. Welke concurrentiefactoren beïnvloeden de kermissen in Roermond en wat is hun impact?
3. Wat is de ontwikkeling betreffende het aantal kermisexploitanten de afgelopen jaren en wat zijn de oorzaken van deze ontwikkeling?
4. Wat zijn de meningen en suggesties van verschillende stakeholders, waaronder bezoekers, ondernemers en kermisexploitanten, met betrekking tot de kermissen?
5. Wat zijn de kosten & baten van de kermissen in de gemeente?
6. Welke trends en ontwikkelingen zijn er waarneembaar binnen de bredere kermis-branche?

1.5 Afbakening onderzoek:

Dit onderzoek richt zich op de kermissen in de stad Roermond en de impact ervan op de stad en haar inwoners. Het concentreert zich op de meningen van verschillende stakeholders en analyseert relevante gegevens om een totaalbeeld te krijgen van de huidige situatie en mogelijke verbeteringen.

1.6 Leeswijzer:

Dit rapport is opgebouwd uit verschillende hoofdstukken die elk een specifiek aspect van het onderzoek behandelen. Na de inleiding worden de kermissen, hun historische betekenis en de huidige uitdagingen beschreven. Vervolgens worden de resultaten van enquêtes en gesprekken met stakeholders gepresenteerd, gevolgd door een analyse van de cijfers en branche brede trends. Daarnaast is er ook een financieel overzicht opgemaakt, waar de kosten en baten worden vermeld. Het rapport wordt afgesloten met conclusies en aanbevelingen voor het behoud van toekomstbestendige kermissen in Roermond.

2. Huidige situatie

De kermissen van Roermond hebben een lange geschiedenis en culturele waarde voor de stad. Echter, er zijn enkele veranderingen en uitdagingen in de huidige situatie van de kermissen in Roermond.

Tegenwoordig worden de kermissen geconfronteerd met toenemende concurrentie van andere vrijetijdsactiviteiten zoals pretparken, evenementen en festivals. Ondanks de concurrentie blijven de kermissen van groot belang voor de stad en haar gemeenschap. Ze dragen bij aan de lokale cultuur en economie, bieden vertier voor de inwoners en ze trekken bezoekers uit de regio aan.

De gemeente Roermond organiseert drie kermissen:
- Carnavalskermis Roermond (Binnenstad)
- Voorjaarskermis Roermond (Binnenstad)
- Kermis Swalmen

De Carnavalskermis oftewel de ‘’Vastelaoveskirmes’’ is te vinden op het Munsterplein in Roermond en wordt georganiseerd tijdens de carnavalsvakantie. Er zijn ca. 20 attracties voor jong en oud zoals de rupsbaan, breakdance, trampoline, draaimolen, mini zweefmolen en andere kinderattracties. Daarnaast kan de bezoeker genieten van eetkraampjes met eten als bijvoorbeeld churros, vis, Vietnamese snacks, suikerspin, popcorn en snoepgoed. De carnavalskermis is in omvang kleiner dan de Voorjaarskermis in Roermond.

De Voorjaarskermis in de binnenstad is een kermis met meer dan 25 attracties voor jong en oud zoals een autoscooter, rupsbaan, de Dumbo circus, diverse grijpkranen en trampolines. Uiteraard zijn hier ook diverse snoep- en snackkraampjes aanwezig. De kermis is verspreid over diverse pleinen en straten in de binnenstad Roermond, namelijk op het Kloosterwandplein, het Munsterplein, Stationsplein en de Graaf Gerardstraat.

Kermis Swalmen wordt gehouden in september met ongeveer 20 attracties met onder andere de Breakdance, trampoline, grijpkranen, eendjes vangen, draaimolens, rups, mini auto’s en een familie achtbaan. Daarnaast zijn er ook diverse snoep- en snackkraampjes aanwezig.

De directe omgeving waar de kermissen staan, is door de loop van de tijd veranderd. Een deel van de aanwezige horeca heeft een ander profiel gekregen; van natte horeca naar eetgelegenheden en ook het aantal inwoners is toegenomen. Dit kan leiden tot botsende belangen.

Kortom, hoewel de kermissen in Roermond nog steeds een belangrijk onderdeel van de lokale cultuur en economie zijn, worden ze geconfronteerd met diverse uitdagingen;
- een afname in het aantal inschrijvingen
- draagvlak van de omgeving dat onder druk staat
- een toenemende concurrentie van andere vrijetijdsactiviteiten wat leidt tot minder bezoekers

De gemeente zet zich in om de kermissen te behouden en te versterken door middel van een grondige evaluatie en mogelijke maatregelen om hun vitaliteit te waarborgen.

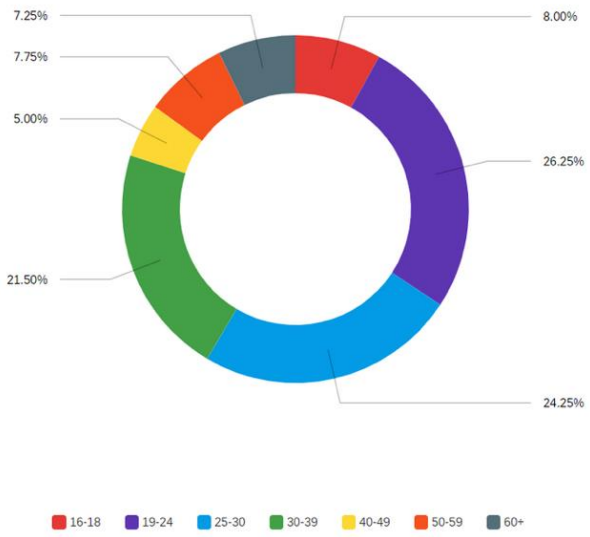
3. Beoordeling van de kermissen

Dit hoofdstuk bevat een samenvatting van de resultaten van de enquêtes die onder de exploitanten en bezoekers zijn gehouden. Dit hoofdstuk geeft meer inzicht over de tevredenheid, ervaringen van de bezoekers en exploitanten.

3.1 Bezoekers Voorjaarskermis Roermond (Binnenstad)[1]

Tijdens de Voorjaarskermis zijn 400 bezoekers bevraagd om een beter inzicht te krijgen in de demografische gegevens en in hun ervaringen en belevingen (Data Analyse Gemeente Roermond, 2023).

Demografische gegevens:
De grootste groep onder de bezoekers zijn jongeren en jongvolwassenen tussen de 19 - 30 jaar oud. De bezoekers van middelbare leeftijd met kinderen, zijn ook goed vertegenwoordigd, ouderen boven de 40 jaar zijn bijna niet aanwezig. De meeste mensen op de kermis zijn woonachtig in gemeente Roermond, gemeente Echt-Susteren en gemeente Venlo en Roerdalen.

Figuur 1: Leeftijd bezoekers

[1] Er is geen enquête gehouden onder bezoekers van de carnavalskermis.

Bezoekersprofiel:
Vrienden vertegenwoordigen de grootste groep met 43%, gevolgd door koppels met 27%. Opvallend genoeg is het aantal gezinnen en familieleden lager, slechts 20% van de bezoekers valt in deze categorie. Ongeveer 10% van de bezoekers komt alleen.

Vervoer naar de kermis:
Wat betreft het vervoer naar de kermis, gebruikt ongeveer 30% van de bezoekers de fiets als hun favoriete transportmiddel; 26% van de bezoekers komt met de auto. Daarnaast komt 21% met het openbaar vervoer en 22% komt te voet.

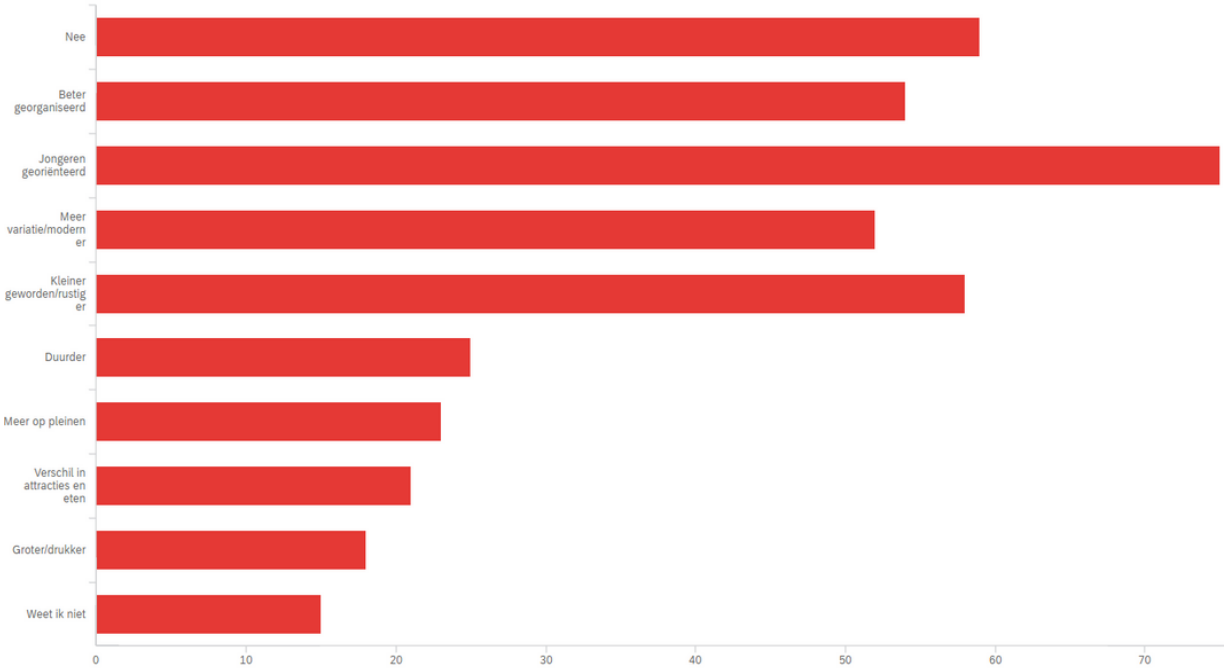
Verblijfsduur:
De meerderheid van de bezoekers brengt gemiddeld ongeveer 2 uur door op de kermis (30%). Daarnaast is er een aanzienlijke groep die een middag blijft, tot maximaal 4 uur (28%); 26% van de bezoekers geniet een hele dag van de kermis. 17% van de bezoekers brengt slechts 1 uur door op de kermis.

Activiteiten op de kermis:
Wat betreft de activiteiten op de kermis, geeft ongeveer 55% van de bezoekers aan dat ze meer dan 5 attracties of spellen bezoeken. Ongeveer 20% beperkt zich tot 3-4 attracties of spellen. 23%'van de bezoekers komt voornamelijk voor de gezelligheid, en bezoekt slechts een enkele attractie.

Uitgavepatroon:
Het uitgavepatroon van de bezoekers varieert sterk. Ongeveer 17% van de bezoekers geeft meer dan 90 euro uit. Ongeveer 25% geeft gemiddeld tussen de 30-40 euro uit; 35% besteed niet meer dan 30 euro. Opmerkelijk is dat ongeveer 31% van de uitgaven wordt besteed aan eten en drinken.

Bezoekersloyaliteit:
Het is duidelijk te zien dat de kermis zowel nieuwe als terugkerende bezoekers aantrekt. 60 van de 400 bevraagde bezoekers waren voor de eerste keer op de kermis. Het merendeel bezoekt de kermis al enkele jaren.

Evaringen:
De ervaringen van de bezoekers zijn ook meegenomen in de enquête, zie de onderstaande grafiek (figuur 2: ervaringen bezoekers). Gevraagd is of de bezoeker een verschil merkt in de kermis van vroeger en nu. Het grootste verschil wat mensen opmerken is dat er meer jongeren op de kermis zijn dan vroeger, het is duidelijk dat er dus ook meer georiënteerd wordt op deze doelgroep. Tenslotte zien ook veel mensen de kermis kleiner worden en grotere attracties verdwijnen van de kermissen.

Figuur 2: Ervaringen, wat is er veranderd?

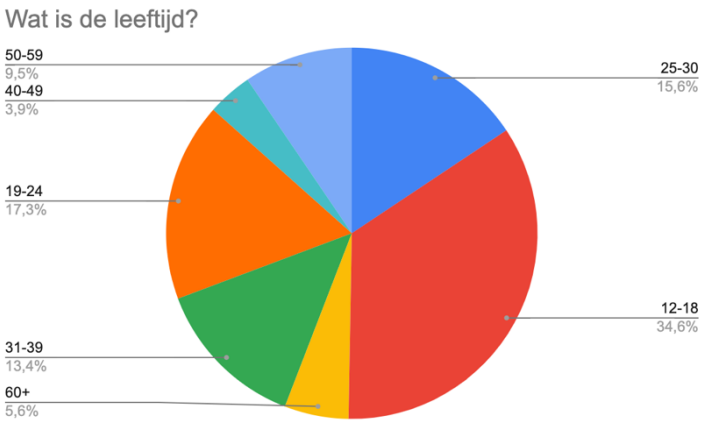
Beoordeling van de Kermis:
Van de 400 deelnemers beschouwt een aanzienlijk aantal, namelijk 240, de kermis als positief en heeft geen klachten. Genoemde aandachtspunten zijn voornamelijk; meer variatie voor volwassenen, verbeterde eetgelegenheden en aantrekkelijkere attracties (vnl. grotere attracties en attracties met meer interacties).

Doel van het Bezoek:
De meerderheid van de bezoekers, ongeveer 33%, komt specifiek voor de kermis en vertrekt na hun bezoek. Ongeveer 29% van de bezoekers komt voor een combinatie van horeca en winkelen. Een aanzienlijke groep van 24% bezoekt de kermis uitsluitend voor de horecagelegenheden. De kleinste groep, ongeveer 15%, komt voor winkelen in combinatie met de kermis.

Loyaliteit en bezoek aan de Kermissen:
Een opvallende meerderheid van 331 mensen, oftewel 83%, bezoekt exclusief de kermis in Roermond. Daarnaast zijn er enkele bezoekers die ook de kermis in Venlo en Weert bezoeken, vooral dus kermissen in Noord-Limburg.

3.2 Bezoekers Kermis Swalmen

Leeftijden van de bezoekers:
De kermis van Swalmen trekt veel jonge bezoekers; meer als de helft is jonger dan 24 jaar. Zie ook onderstaand figuur.

Figuur 3: Leeftijd bezoekers

Postcode en vervoer:
62% van de bezoekers geeft aan uit Swalmen zelf te komen. Overige bezoekers komen uit Roermond en uit nabijgelegen wijken of dorpen.
Ongeveer 54% van de bezoekers kwam met de auto, 30% van de bezoekers gebruikte de fiets.

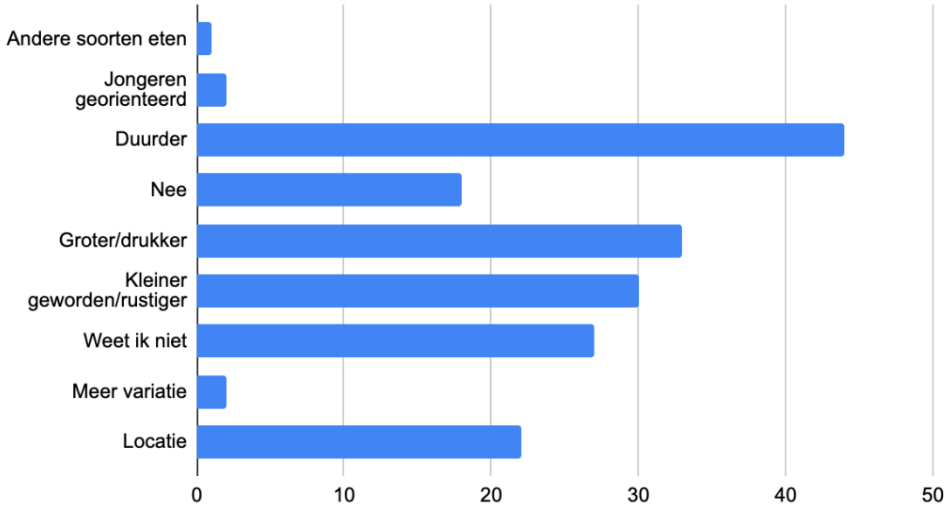
Bezoekmotieven:
Het gezelschap van vrienden of familie was het belangrijkste motief voor een bezoek aan de kermis, genoemd door 40% van de respondenten.
Specifieke attracties voor kinderen werd genoemd als het primaire motief door 30% van de bezoekers, terwijl de aantrekkelijke eet- en drinkgelegenheden door 25% werd genoemd.

Verblijfsduur en uitgaven:
Gemiddeld brachten bezoekers ongeveer 3-4 uur door op de kermis. Uitgaven varieerden sterk, met een gemiddelde uitgave van €40 per persoon. De uitgaven varieerden van €20 tot meer dan €100 per persoon. De grootste uitgaven werden gedaan aan eten en drinken (40%), gevolgd door gokken/kansspelen (30%) en attracties (25%).

Veranderingen in de kermiservaring:
Respondenten hebben opgemerkt dat de kermis in de loop der jaren is veranderd en geoptimaliseerd, maar sommige traditionele elementen worden gemist, zoals entertainment, uitbundige horeca of feesten, en grote attracties. Het begrijpen van de diversiteit in leeftijdsgroepen en bezoekersgroepen biedt kansen voor het ontwikkelen van gerichte attracties en activiteiten die aan de verschillende behoeften van deze groepen voldoen, bijvoorbeeld virtuele reality-ervaringen voor de jeugd. Een groot gemis was de draaibank door de jongeren. Deze werd dit jaar gemist door vele bezoekers.

Bevindingen van bezoekers:
Verbeteringen in parkeerfaciliteiten en fietsenstallingen kunnen de toegankelijkheid van de kermis verbeteren. Investeringen in de kwaliteit en variatie van attracties en eet- en drinkmogelijkheden kunnen de uitgaven van bezoekers verhogen.

Bij het plannen van toekomstige veranderingen moet rekening worden gehouden met het behoud van traditionele aspecten die nostalgische waarde hebben voor sommige bezoekers, vooral die boven de 40 jaar, denk hierbij aan de oude attracties zoals een draaimolen, orgel of nostalgische spellen. Bij de jongeren en jongvolwassen onder de leeftijd van 30 jaar werd vooral gesproken over evenementen en het missen van grotere attracties. Zo werd bijvoorbeeld bij de jeugdige bezoeker de draaibankattractie gemist en de tent met muziek.

Figuur 4: Ervaringen, wat is er veranderd?

De afwezigheid van de feesttent werd zowel positief als negatief ontvangen. Oudere bezoekers waren blij dat de feesttent er dit jaar niet was vanwege overlast, zoals harde muziek en problematisch gedrag door sommige jongeren. Vooral omwonenden en oudere bezoekers vonden dit een zeer positieve verandering. Jongeren misten juist de feesttent.

3.3 Exploitanten van de Voorjaarskermis (Binnenstad)

Er is onderzocht middels enquêtes hoe de exploitanten de kermissen van Roermond ervaren. In deze paragraaf zijn te voornaamste resultaten te vinden.

Algemene Observatie:
Over het algemeen zijn de exploitanten tevreden over de kermis en waarderen ze dat deze plaatsvindt in de binnenstad.

Positieve Aspecten:
Veel exploitanten zijn blij met de locatie van de kermis in het centrum. Ze prijzen de organisatie van de kermis en de betrokkenheid van de kermis/marktmeesters.

Verbeterpunten:
Er zijn suggesties voor meer variatie in attracties, met name voor volwassenen. Ook meer aandacht voor entertainment wordt genoemd als publiekstrekker.
Andere verbeterpunten: de noodzaak van betere beveiliging, verbeterde communicatie met exploitanten die 's nachts aankomen of vertrekken, parkeerproblemen en gebrek aan toiletvoorzieningen. Sommige exploitanten pleiten voor een kortere prikkelarme kermis en betere promotieactiviteiten. Een prikkelarme kermis kan nadelig zijn voor de kermisexploitanten aangezien er dan minder bezoekers komen. Er is behoefte aan meer aandacht voor de opbouw- en afbouwplanning van exploitanten en een variatie in de locatie-indeling van attracties en eetgelegenheden.

Samenwerking met de Gemeente Roermond:
Over het algemeen wordt de samenwerking met de gemeente Roermond positief beoordeeld. Aandachtspunt is de communicatie tussen gemeente en plaatselijke ondernemers (vooral met horeca).

Meerjarige gunning en Toekomstplannen:
Enkele exploitanten lijken geïnteresseerd te zijn in meerjarige gunningen voor de kermis. Over het algemeen lijken exploitanten bereid om deel te nemen aan de kermis in de toekomst.

3.4 Exploitanten van de Carnavalskermis

Er is geen enquête uitgezet onder exploitanten van de Carnavalskermis. 80% van de exploitanten dat staat op de carnavalskermis, staat ook op de voorjaarskermis of op kermis Swalmen. Het merendeel komt ook jaarlijks terug. Het feit dat exploitanten zich blijven inschrijven voor de carnavalskermis laat zien dat men in zekere mate tevreden is over deze kermis.

3.5 Exploitanten van de kermis Swalmen

Er zijn enquêtes uitgevoerd over hoe de exploitanten kermis Swalmen ervaren. In deze paragraaf zijn te voornaamste resultaten te vinden.

Verbeterpunten:
Verschillende exploitanten hebben aangegeven dat er ruimte is voor verbetering op verschillende gebieden. Ten eerste, het aanbod van attracties lijkt enigszins eentonig te zijn en sommige exploitanten pleiten voor meer variatie om een breder publiek aan te trekken. Daarnaast is er feedback met betrekking tot de aanwezigheid van te veel gokvermaak. Tevens wordt gevraagd naar actievere promotie om gezinnen te benaderen.

Positieve Aspecten:
Veel exploitanten zijn zeer tevreden met de kermis en hebben specifieke voorkeur voor bepaalde aspecten. De keuze van de locatie wordt gewaardeerd. De organisatie van de kermis en de betrokkenheid van de marktmeesters worden als positief ervaren. Ook is er positieve feedback over de kermisopeningstijden, de sfeer op de kermis en de aanwezigheid van afvalcontainers voor bezoekers. Er wordt ook waardering uitgesproken voor de goede opstelling van attracties en voorzieningen.

Samenwerking met de Gemeente:
De algemene samenwerking met de gemeente Roermond wordt als positief beoordeeld, hoewel er wel een aandachtspunt is aangestipt met betrekking tot de communicatie tussen de gemeente en plaatselijke ondernemers, vooral die in de horeca.

Meerjarige Gunning:
De respons op deze vraag was onvoldoende om hier uitspraken over te doen.

Er zijn enkele positieve opmerkingen gemaakt over de ontwikkeling van de kermis in de afgelopen jaren, maar het merendeel van de exploitanten heeft geen specifieke feedback gegeven over deze kwestie. Over het algemeen zijn de meeste exploitanten bereid om volgend jaar deel te nemen aan de kermis.

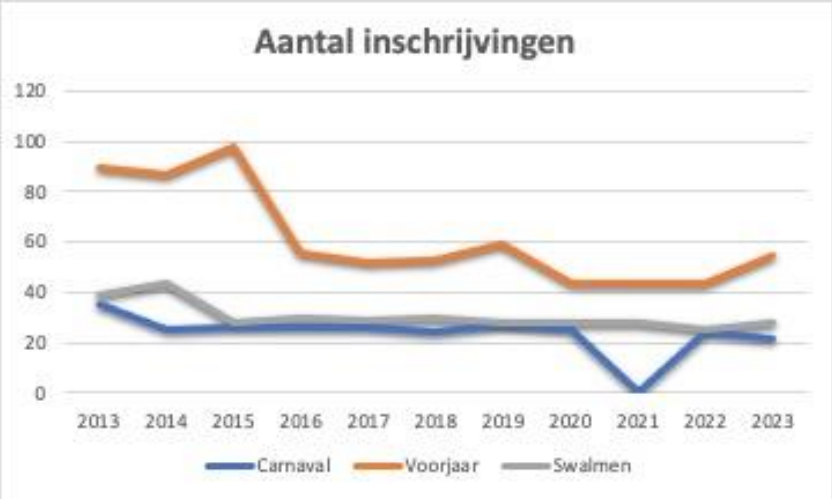
Kortom, de kermisexploitanten tonen een sterke betrokkenheid bij de kermis en zien de positieve aspecten ervan. Tegelijkertijd zijn er duidelijke verbeterpunten die aangeven dat er

ruimte is voor groei en diversificatie. De feedback weerspiegelt een bereidheid om samen te werken en de kermis aantrekkelijker te maken voor alle belanghebbenden.

Daling van Exploitanten en inschrijvingen:

Daling in aantal exploitanten (landelijk);
Een mogelijke verklaring volgens exploitanten betreffende deze daling komt voort uit de veranderende maatschappelijke en economische omstandigheden. De kermisbranche is traditioneel sterk afhankelijk geweest van seizoensgebonden evenementen en de bereidheid van exploitanten om te investeren in de aanschaf en exploitatie van attracties. De economische onzekerheid in de nasleep van de wereldwijde financiële crisis en de langdurige impact van de COVID-19-pandemie kunnen een negatieve invloed hebben gehad op de financiële stabiliteit van (potentiële) exploitanten, wat resulteerde in een terughoudendheid om in deze sector te investeren. Daarnaast moeten de exploitant ook rekening houden met veranderende consumentenvoorkeuren en verwachtingen. Millennials en Generatie Z hebben bijvoorbeeld vaak andere interesses en entertainmentopties dan voorgaande generaties. De daling kan ook verband houden met de toenemende regelgeving en administratieve lasten waarmee kermisexploitanten worden geconfronteerd (zo geven ook de exploitanten aan). Veiligheidsvoorschriften, vergunningen en andere wettelijke vereisten kunnen voor sommigen een ontmoedigende hindernis vormen voor het betreden van de branche.

Daling in aantal inschrijvingen kermissen Roermond:
Er is een duidelijke afname in het aantal inschrijvingen van kermisexploitanten in de Gemeente Roermond. Zie bijgaande tabel.

Figuur 5: Aanmeldingen Exploitanten bij de Kermissen van de gemeente Roermond

We worden geconfronteerd met minder beschikbare exploitanten, en concurrentie van andere kermissen. Er is wel weer een lichte stijging te zijn van 15% meer inschrijvingen in 2023 ten opzichte van het voorgaande jaar.

3.6 Kermismeesters Gemeente Roermond

Een kermismeester is doorgaans een persoon of een team dat verantwoordelijk is voor de coördinatie van een kermis of kermisattracties. Ze regelen de attracties, de lay-out van de kermis, de veiligheidsmaatregelen en andere aspecten van het evenement. Kermismeesters spelen een belangrijke rol bij het zorgen voor een leuke en veilige kermiservaring voor bezoekers. De specifieke taken en verantwoordelijkheden van kermismeesters kunnen

variëren afhankelijk van de aard en omvang van de kermis. Bij het onderzoek is ook stil gestaan bij hun mening, aanpak en nieuwe maatregelen om de kermis aantrekkelijker te kunnen maken.

Bevindingen kermismeesters
De kermismeester bevindt zich in een complexe situatie waarin hij tussen verschillende belanghebbenden staat, waaronder ambtenaren, bestuurders, exploitanten, horeca en bezoekers. Zij verwachten de komende jaren weinig veranderingen in de samenstelling en omvang van de kermissen.

In het verleden was er ook een kermis op de Markt tijdens de Voorjaarskermis, maar dit is niet langer het geval. Er wordt voorgesteld om de kwaliteit van de kermis te verbeteren door meer variatie en grotere attracties toe te voegen, met name op het Stationsplein. In de tussenstraten, zoals de Hamstraat en Kloostermarktstraat, zijn momenteel geen attracties aanwezig. Onderzocht zou kunnen worden of er draagvlak is om hier attracties toe te voegen om zo de totaalbeleving te vergroten. Hoewel er in de toekomst mogelijk enige verbetering in kwaliteit en variatie te verwachten is, lijkt de kermis in Roermond over vijf jaar over het algemeen op dezelfde weg te blijven.

Maatregelen
Wethouder Franssen en de kermismeesters hebben maatregelen ondernomen om meer exploitanten te werven voor de kermissen in de gemeente Roermond.

Eerste Maatregel
De eerste maatregel is het aanbieden van meerjarige contracten aan kermisexploitanten. Dit biedt exploitanten de zekerheid van deelname aan meerdere kermissen. Het huidige pachtingsproces is een omvangrijk traject dat inschrijvingen verwerking, het opstellen van advertenties, gunningsprocedures en het schrijven van gunningsbrieven omvat. Vanwege de aanzienlijke inspanning die hiermee gepaard gaat, wordt voorgesteld om dit proces bijvoorbeeld eens in de drie jaar te herhalen. Driejarige contracten worden doorgaans als positief ervaren, met name door de grotere eigenaren van attracties.

Tweede Maatregel
Een andere genomen maatregel betreft het vervroegen van het pachtingsproces. Voorheen opende het aanmeldingsproces in november en liep dit door tot en met de tweede week van december. Er is nu besloten om dit met een maand te vervroegen, zodat de inschrijvingen voor de Roermondse kermis eerder plaatsvinden. Dit besluit is ingegeven doordat andere gemeenten de inschrijvingen rond november hanteren. Op deze wijze wordt beoogd meer inschrijvingen te genereren, wat deels al is gelukt.

Derde Maatregel
Voor de Voorjaarskermis is dit jaar is een derde maatregel geïntroduceerd. Hierbij is besloten om pro actief 1 à 2 grote attracties aan te trekken om extra aantrekkingskracht te genereren voor andere exploitanten. Door opvallende en populaire publiekstrekkers aan te bieden, wordt beoogd de inschrijvingen te stimuleren en de aantrekkelijkheid van de Roermondse kermis te vergroten. Een voorbeeld hiervan is de attractie "Move It," die in 2024 voor het eerst zal draaien en voorheen in Duitsland actief was. Deze attractie wordt momenteel gerestyled en belooft een ware blikvanger te worden.

Blikvanger ‘’Move it’’ attractie

4. Focusgroep-interviews

In dit hoofdstuk bevindt zich een samenvatting van het gesprek met de focusgroep Binnenstad en focusgroep Swalmen.

4.1 Focusgroep Binnenstad

Tijdens de sessie met de focusgroep zijn er een aantal bevindingen, meningen en voorstellen gegeven vanuit de stakeholders in de binnenstad van Roermond. De focusgroep bestond uit horecaondernemers, winkelstraatvoorzitters, Citymanagement, bewoners en jeugdwerkers

Carnavalskermis:
De focusgroep beschouwt de kermis niet als een goede combinatie met carnaval, voornamelijk vanwege drukte, afval, geluid en parkeerproblemen. Bovendien groeien de carnavalsactiviteiten, wat leidt tot het voorstel om een andere locatie als het Munsterplein te overwegen als kermisplein. Er bestaat wrijving tussen kermisbezoekers en carnavalsvierders, met name bij attracties voor de jeugd. Desondanks komen exploitanten graag naar de kermis en willen ze jaarlijks terugkeren. Sommige exploitanten nemen zelfs actief deel aan carnavalsfestiviteiten en verkleden zich.

Scenario zonder Kermis:
Als er geen kermis is, moet er worden nagedacht over alternatieve activiteiten voor de jeugd, hoewel dit commercieel uitdagend kan zijn. Toch kan de inzet van straatcoaches en andere maatregelen een positief verschil maken. Het Munsterplein waar de carnavalskermis normaliter staat, kan dienen als locatie voor horeca/carnavals-activiteiten.

Verbeteringen voor de huidige Situatie:
Overwegingen omvatten het afstemmen van de muziek op de kermis en carnaval en het verbeteren van de integratie van de kermis met carnavalsfestiviteiten. Er wordt ook gepleit voor een sterkere verbinding met de jeugd en het aangaan van gesprekken met jongerenwerkers. Andere aspecten die aandacht verdienen; oog houden voor attracties die mogelijk overlast gevende bezoekers aantrekken, overweging tot een kleinere nostalgische kermis, en het toevoegen van meer entertainment, zoals livemuziek op het Munsterplein.

Voorjaarskermis:
Bezoekers, voornamelijk uit Roermond, waarderen de kermis, en exploitanten zijn tevreden, blijkt uit de enquêtes. Echter, binnenstadbewoners en ondernemers ervaren gemengde gevoelens. Terwijl het aantal incidenten beperkt is gebleven, zijn ondernemers op het Kloosterwandplein, Munsterplein en Stationsplein over het algemeen niet tevreden vanwege geluidsoverlast, een onveilig gevoel na bepaalde tijdstippen en conflicten. Aan de andere kant profiteert de horeca op de Roerkade en de Markt van het kermispubliek.

Scenario zonder kermis:
De voorjaarskermis wordt positiever ervaren en hierbij worden geen voorstellen gedaan om deze af te schaffen vanuit de stakeholders in de binnenstad.

Verbeteringen voor de Voorjaarskermis:
Verbeteringsmaatregelen omvatten het aanpakken van overlast, herzien van het attractieaanbod (bijvoorbeeld de autoscooter) en het verminderen van gokattracties. Het verhogen van toezicht en handhaving, en het meer zichtbaar maken van de politie zijn ook belangrijk. Het richten op gezinsvriendelijke attracties en prijzen, het werken met themadagen zoals Roze Maandag, en het afstemmen van muziek om geluidsoverlast te verminderen, zijn andere aspecten om te overwegen. Ten slotte is er de optie om alternatieve locaties te bekijken, zoals een kleinere kermis op het Wilhelminaplein of een jeugdplein bij de ECI, evenals het verbeteren van organisatorische aspecten, zoals het schoonmaken van de binnenstad en het creëren van een randprogramma voor horeca. Het verbinden van de binnenstad met de kermis kan ook worden versterkt door lokale prijzen (producten uit de binnenstad) aan te bieden i.t.t. algemene prijzen. Tot slot wordt gesuggereerd om het gebied duidelijk af te bakenen voor een betere bezoekersbeheersing.

4.2 Focusgroep Swalmen

De focusgroep Swalmen bestond uit horecaondernemers, exploitanten en gemeente. Deze focusgroep heeft de laatste editie van de kermis in Swalmen geëvalueerd. In Swalmen zijn horeca en exploitanten het niet eens over het onderdeel van het plaatsen van een (feest) tent tijdens de kermis.

Men heeft wel begrip voor elkaars standpunten en er is afgesproken om voor de editie 2024 een plan te maken waarbij er ruimte is voor een (kleinschalig) randprogramma dat zowel voor de horeca áls de kermis van toegevoegde waarde is. Gemeente, horeca en kermisexploitanten gaan samenwerken aan dit plan.

5. Benchmarking en trends

Dit hoofdstuk omvat een analyse van de trends en ontwikkelingen in de kermis-branche. Hierbij is gekeken naar ontwikkelingen in Nederland, Duitsland en België. Tevens is gesproken met de branchevertegenwoordiging.

Duitse Markt
De Duitse kermisindustrie wordt geconfronteerd met een opmerkelijke trend: de afname van grote kermisachtbanen. Deze ontwikkeling, die al enige tijd gaande is, heeft verschillende grote en populaire Duitse kermissen in een lastige positie gebracht. Grote achtbanen zijn historisch gezien een enorme trekpleister geweest voor zowel lokale bezoekers als toeristen, en ze boden een garantie voor opwinding en sensatie.

Na enkele incidenten op kermissen heeft Duitsland zijn veiligheidsprotocollen aanzienlijk aangescherpt. De federale wetgeving bepaalt nu dat kermisattracties regelmatig moeten worden gekeurd door gecertificeerde instanties. Exploitanten moeten ook risicoanalyses uitvoeren en een veiligheidsplan hebben. Er wordt steeds meer gebruikgemaakt van geavanceerde technologieën, zoals sensoren en automatische uitschakelsystemen. De verwachting is dat Duitsland zal blijven investeren in zowel technologische oplossingen als strengere regelgeving om de veiligheid op kermissen te garanderen. Bovendien is er bij enkele grote kermissen dit jaar geëxperimenteerd met het beter beheersen van bezoekersstromen door de inzet van veiligheidsbewakers.

Belgische markt
De Belgische kermissen lijken erg veel op die in Nederland. De recente wetgeving verplicht exploitanten om regelmatige veiligheidscontroles uit te voeren. Om de veiligheidsstandaarden te verhogen, werkt de Belgische overheid samen met externe veiligheidsexperts. Daarnaast wordt verwacht dat België in de toekomst nog nauwer gaat samenwerken met internationale veiligheidsorganisaties, om de kermis veiligheidsnormen te aligneren met andere Europese landen.

Bevindingen uit trends:
Uit de trendanalyse blijkt dat thematische invulling van kermissen steeds populairder wordt en een veelbelovende kans biedt. Om te blijven concurreren met andere grote amusementsconcepten, zoals pretparken, kan het hanteren van passende thema's in en rondom kermissen een effectieve optie zijn.

Nevenactiviteiten voor waardevermeerdering is ook veel te zien de afgelopen jaren. Door nevenactiviteiten aan te bieden, zoals muziekevenementen en andere diversificatie-initiatieven, kan de kermis meer waarde leveren aan bezoekers. Hierdoor kan een groter publiek worden aangetrokken en kan het aanbod gediversifieerd worden om aan verschillende interesses te voldoen.

De opkomst van interactieve attracties met behulp van nieuwe technologieën zoals Virtual Reality (VR) en Augmented Reality (AR) biedt interessante mogelijkheden. Deze technologieën kunnen ruimte besparen en inspelen op de groeiende behoefte aan gepersonaliseerde ervaringen in het aanbod van de kermis. Echter, de duurzaamheid van deze technologieën in de toekomstige kermisbranche is nog onzeker.

Andere trend is ‘city dressing’ voor een betere sfeerversterking. Voor een onvergetelijke kermiservaring in steden zoals Roermond is niet alleen de optimalisatie van de kermis zelf van belang, maar ook het esthetisch vormgeven van het stadscentrum, bekend als 'city dressing'. Dit draagt bij aan de versterking van de sfeer en algehele beleving van het evenement.

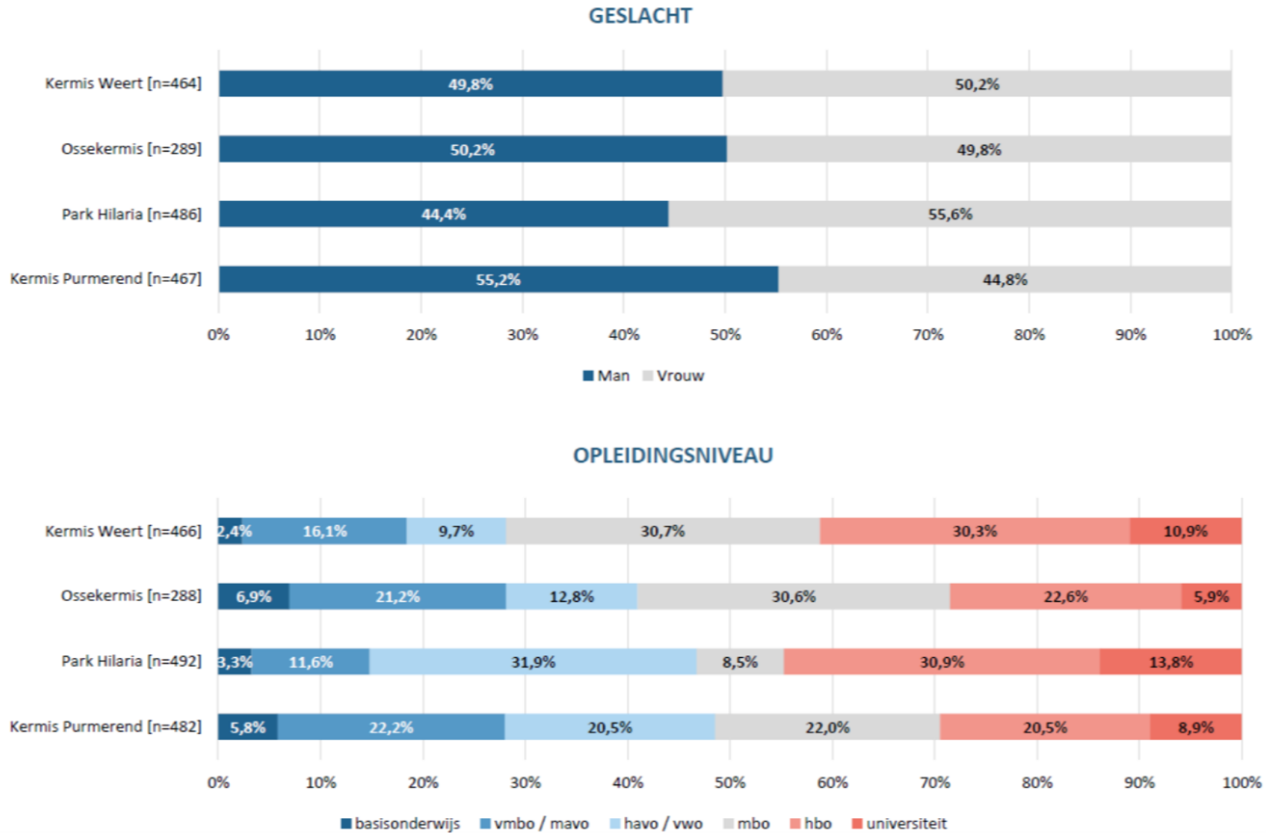
Externe ontwikkelingen en trends:
Ondanks de uitdagingen van de afgelopen twee jaar (Covid – 19) heeft de kermisbranche een relatieve groei in uitgaven onder bezoekers ervaren. De pandemie heeft de branche ook aangemoedigd om zichzelf opnieuw uit te vinden en nieuwe technologieën te verkennen. Urbanisatie is voelbaar bij kermissen. Er is een verschuiving merkbaar van kermissen van het stadscentrum naar andere locaties, gedeeltelijk als gevolg van stedelijke ontwikkelingsplannen en strengere milieuregelgeving.

Duurzaamheid is een groeiend aandachtspunt in de kermisbranche. Men werkt hieraan o.a. met het gebruik van LED-verlichting, herbruikbaar verpakkingsmateriaal (food) en experimenten met accustroom.

Veiligheid wordt steeds serieuzer genomen, met een toename van beveiligingspersoneel en de implementatie van looproutes. Interessante initiatieven in Duitsland en België kunnen als voorbeeld dienen.

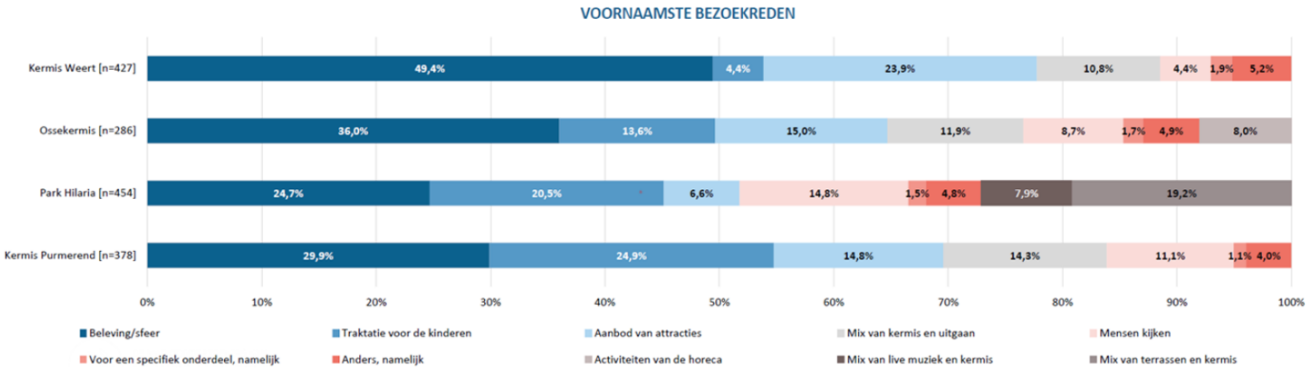
De kermisindustrie streeft naar meer inclusiviteit, met een hernieuwde focus op toegankelijkheid voor alle bezoekers, ongeacht hun fysieke of sociale achtergrond. Speciale programma's gericht op diverse doelgroepen worden steeds vaker aangeboden.

Bezoekersgroepen:
Uit onderzoek blijkt dat er qua opleidingsniveau en geslacht geen opvallende verschillen zijn wanneer we kijken naar de bezoekersgroepen van diverse kermissen. Zie onderstaande figuur 3.

Figuur 6: Geslacht en opleidingsniveau kermisbezoekers (onderzoek Dynamic Concepts)

Er is geen onderscheid in het aantal mannelijke en vrouwelijke bezoekers van de kermis. Ook wanneer we kijken naar het opleidingsniveau zien we een afspiegeling van de samenleving.

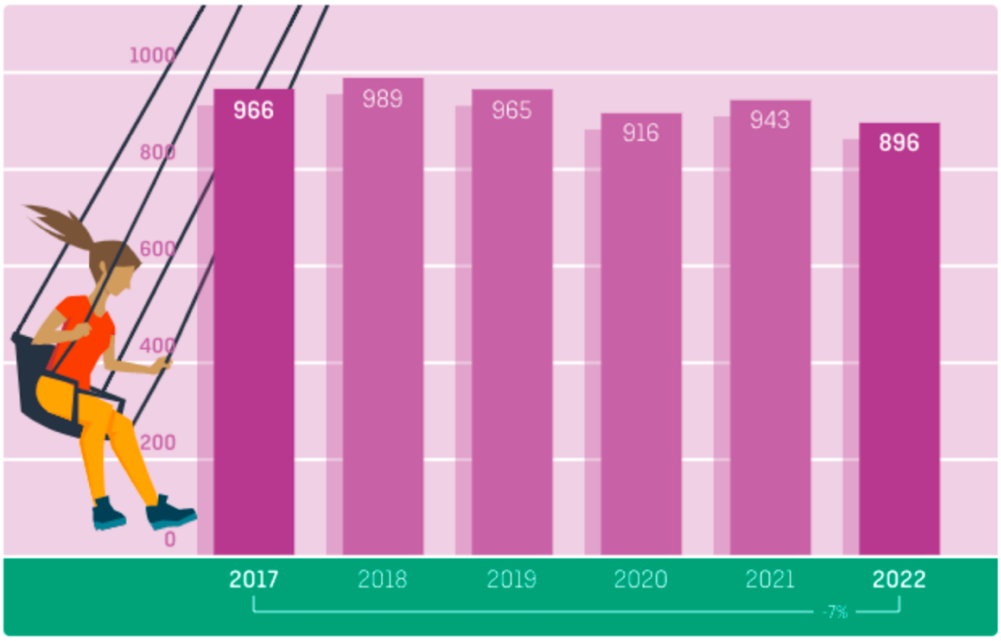
Figuur 7: Bezoekredenen kermissen (onderzoek Dynamic Concepts)

De belangrijkste motieven voor een bezoek aan de kermis zijn uiterst divers. Het opvallende is echter dat een aanzienlijk aantal bezoekers de kermis puur bezoekt vanwege de ervaring en de sfeer die er heerst. Bovendien komen de meeste bezoekers voor het brede scala aan attracties, met speciale aandacht voor kinderattracties en belevingen.

Exploitanten:
Het landschap van de kermiswereld is veel veranderd. De afname van het aantal kermisondernemers, reeds in gang gezet door de corona-uitbraak, heeft een extra duw gekregen door de financiële onzekerheden en de energiecrisis (zie Figuur 2). *"Diverse kermisprofessionals hebben tijdens deze periode andere beroepswegen verkend, variërend van tuinieren tot bouwactiviteiten. Ouderen die de pensioenleeftijd naderden, ontdekten de charmes van een rustiger leven en kozen ervoor de kermisdrukte achter zich te laten",* aldus Atze Lubach van BOVAK.

Voor nieuwkomers in de branche zijn de uitdagingen hoog, gezien de substantiële investeringen die nodig zijn om te starten. Het gaat niet alleen om het kopen van een enkele attractie; onderhoud, inspecties, huur, verzekeringen en personeelskosten stapelen zich snel op. Hoewel het aantal kermisondernemers afneemt, betekent dit niet noodzakelijkerwijs een vergelijkbare daling in het aantal kermisattracties. Veel attracties vinden een nieuw thuis bij andere exploitanten, vaak blijvend binnen de hechte kermisgemeenschap.

Organisatoren staan nu voor een dilemma: hoewel er nog steeds een breed scala aan kermisattracties beschikbaar is, wordt de keuze aan exploitanten steeds beperkter. Een bijkomende uitdaging is de toenemende internationale concurrentie, vooral vanuit Duitsland. Daar trekken de vaak grotere en langere kermissen veel van de grote Nederlandse attractie-eigenaren, waardoor de Nederlandse kermiscultuur onder druk komt te staan.

(Bron: KVK Handelsregister)

Figuur 8: Hoeveelheid exploitanten, Nederland 2022

6. Financieel overzicht

In dit hoofdstuk is er een overzicht beschikbaar van alle kosten en baten die gemaakt worden door de Gemeente Roermond bij het organiseren van de kermissen.

Organisatiekosten K

- Promotie & Communicatiekosten, denk hierbij aan het maken van reclame om bezoekers te trekken en het plaatsen van advertenties om exploitanten te werven.
- Uitbestede werkzaamheden; denk hierbij aan het terrein gereed maken, inzet beveiliging, onderhoud stroomkasten, schoonmaak, huur toiletten, afvalbakken

(De ambtelijke uren zijn niet verwerkt in de organisatiekosten)

Inkomsten I

- Pachtinkomsten; het bedrag dat de exploitanten betalen om op de kermis te mogen staan
- Doorberekende (servicekosten); doorberekende kosten zoals stroom, beveiliging, huur salonwagenterrein.

Kermis	2019	2022	2023
Carnavalskermis	K: € 9.634,57 I: € 13.102,00 R: + € 3.467,43	Corona	K: € 10.723,99 I: € 13.218,00 R: + € 2.493,01
Voorjaarskermis	K: € 77.023,76 I: € 48.827,65 R: - € 28.196,11	K: € 62.593,11 I: € 42.737,00 R: - € 19.856,11	K: € 70.439,44 I: € 58.213,00 R: - € 12.226,44
Kermis Swalmen	K: € 15.110,25 I: € 16.572,00 R: + € 1.461,75	K: € 12.236,41 I: € 12.680,00 R: + € 443,59	K: € 15.927,70 I: € 15.360,00 R: + € 567,70
Totaal	R: - € 23.266,93	R: - € 19.412,52	R: - € 9.165,73

Conclusie: De kosten overstijgen jaarlijks de opbrengsten van de kermis. De Carnavalskermis en Kermis Swalmen eindigen met positieve resultaten maar de Voorjaarskermis zorgt voor een negatief resultaat.

Kostenneutraal zijn betekent dat meer kosten doorberekend moeten worden aan de exploitanten of dat de pachtprijzen moeten stijgen. Dit zou betekenen dat onze concurrentiepositie om wenselijke attracties zou verslechteren.

7. Conclusies

Het onderzoek heeft inzicht gegeven in de huidige situatie van de kermissen in Roermond en heeft belangrijke gegevens opgeleverd over zowel de bezoekers als de exploitanten en stakeholders van de kermissen.

Deelvraag 1: Wat is de toegevoegde waarde van de kermissen van Roermond?

De kermissen in Roermond hebben een historische en culturele waarde voor de stad en dragen bij aan de lokale economie en cultuur. Ze trekken voornamelijk jongere bezoekers (eigen inwoners) aan.

Deelvraag 2: Welke concurrentiefactoren beïnvloeden de kermissen in Roermond en wat is hun impact?

De kermissen staan onder druk door toenemende concurrentie, vooral van pretparken en festivals, wat leidt tot minder bezoekers. Ook de concurrentie van andere (grotere) kermissen om attracties en bezoekers is van impact op de kermissen van Roermond.

Deelvraag 3: Hoe is het aantal kermisexploitanten de afgelopen jaren veranderd en wat zijn de oorzaken van deze trend?

Landelijk is een trend waar te nemen dat het aantal kermisexploitanten afneemt. Redenen hiervoor zijn o.a. de pandemie, energiecrisis en veranderende wet, -en regelgeving. Daarnaast zien wij ook dat het aantal inschrijvingen voor de kermissen in Roermond de afgelopen jaren gedaald is (maar met een lichte stijging in 2023). De concurrentie met andere kermissen ligt hier mede aan ten grondslag.

Deelvraag 4: Wat zijn de meningen en suggesties van verschillende stakeholders, waaronder bezoekers, ondernemers en kermisexploitanten, met betrekking tot de kermissen?

Bezoekers en kermisexploitanten zijn over het algemeen tevreden over de kermissen in Roermond. Diverse suggesties zijn meegegeven voor verbeteringen. Overige stakeholders zoals direct omwonenden en overige ondernemers hebben meer zorgen en bezwaren geuit; zorgen over geluidsoverlast, veiligheid en de co-existentie met andere evenementen, zoals carnaval. De toegevoegde waarde van een kermis in de binnenstad is volgens hen in de huidige vorm onvoldoende.

Deelvraag 5: Welke cijfers zijn beschikbaar over de prestaties van de kermissen in Roermond in de afgelopen jaren?

Bezoekers besteden gemiddeld enkele uren op de kermis en geven geld uit aan attracties, eten en drinken, en kansspelen. Er is duidelijk te zien dat er een vraag is naar meer entertainment en evenementen op de kermissen.

Deelvraag 6: Wat zijn de kosten & baten van de kermissen in de gemeente?

De kermissen genereren zowel kosten als inkomsten voor de gemeente. Het totaalresultaat over een bepaalde periode laat zien dat er een negatief saldo is, wat betekent dat de opbrengsten uit de kermissen de kosten voor de gemeente niet volledig dekken.

Deelvraag 7: Welke trends en ontwikkelingen zijn er waarneembaar binnen de bredere kermis-branche?

Binnen de bredere kermis-branche zijn er waarneembare trends en ontwikkelingen, zoals veranderende voorkeuren van het publiek en nieuwe vormen van vermaak. Trends in andere landen, zoals Duitsland en België, laten zien dat veiligheid op kermissen een belangrijk aandachtspunt is geworden, met strengere regelgeving en technologische innovaties. Thema's, nevenactiviteiten, interactieve attracties en City Dressing worden gezien als kansen om kermissen aantrekkelijker te maken.

8. Aanbevelingen

In de aanbevelingen worden een aantal maatregelen beschreven om zo een gezonde en vooral een toekomstbestendige kermis te houden.

1) Diversificatie en Innovatie: Overweeg het aanbieden van nieuwe attracties en ervaringen om verschillende doelgroepen aan te spreken, zoals interactieve attracties met behulp van virtual reality & artificial reality. Heb hierbij ook oog voor een inclusieve kermis. Continueer hierbij ook de ingezette maatregelen om proactief attracties te werven en attracties meerjarig te binden.

2) Veiligheid en Communicatie: Blijf investeren in de veiligheid van kermissen en verbeter de communicatie tussen de gemeente, exploitanten, lokale ondernemers, en partners zoals politie en jeugdwerk. Geef hierbij extra aandacht aan attracties die mogelijk overlast gevende doelgroepen aantrekken.

3) Thema's en Nevenactiviteiten: Overweeg het gebruik van thematische invulling en nevenactiviteiten om de kermiservaring te verbeteren en meer bezoekers aan te trekken.
   Hierbij is samenwerking tussen kermis en directe omgeving – m.n. horeca - van cruciaal belang. Onderzocht dient te worden hoe hier gezamenlijk inhoud aan kan worden gegeven. De gemeente heeft in deze een regisserende rol.

4) Stakeholderbetrokkenheid: Blijf luisteren naar de feedback van zowel bezoekers, exploitanten en lokale ondernemers. Betrek hen bij de planning van de kermissen. Monitor de ontwikkeling van de carnavalsactiviteiten en de effecten van en op de carnavalskermis.

5) Promotie en Marketing: Investeer in marketing- en promotieactiviteiten om de kermissen in Roermond aantrekkelijker te maken voor zowel lokale bewoners als (regionale) bezoekers. Gelet op de kerntaken van een gemeente wordt aangeraden om dit onderdeel extern te beleggen.

9. Slotwoord

Dit rapport heeft als doel om een inzicht te bieden in de huidige stand van zaken betreffende de kermissen van Roermond en de mogelijke ontwikkelrichtingen voor de toekomst.

De kermis in de gemeente Roermond, een historisch verankerde vorm van volksvermaak, heeft zich door de jaren heen aangepast aan veranderende tijden en omstandigheden. Dit onderzoek heeft niet alleen de trends en ontwikkelingen geïdentificeerd die momenteel de branche vormgeven, maar ook de kansen en uitdagingen benadrukt die voor ons liggen.

Het is duidelijk geworden dat het hanteren van thema's, het aanbieden van nevenactiviteiten, de integratie van interactieve attracties en het verbeteren van stadsaankleding allemaal benaderingen zijn die kunnen bijdragen aan het versterken van de aantrekkingskracht en concurrentiepositie van kermissen. Tegelijkertijd moeten we rekening houden met externe factoren zoals de impact van COVID-19, urbanisatie, duurzaamheid, veiligheid, draagvlak onder de omgeving en inclusiviteit, die allemaal van invloed zijn op de toekomst van de branche.

Het succes van kermissen in de toekomst zal afhangen van de flexibiliteit en innovatiekracht van de betrokkenen, waaronder kermisexploitanten, lokale autoriteiten, en andere belanghebbenden. We hopen dat dit rapport als een waardevolle bron van inzicht zal dienen bij het nemen van beslissingen en het vormgeven van de toekomst van kermissen.

Tot slot willen we nogmaals onze dank uitspreken aan iedereen die heeft bijgedragen aan dit onderzoek. We zijn ervan overtuigd dat met de juiste visie en samenwerking de kermis haar plaats als geliefd en levendig onderdeel van onze culturele erfenis kan behouden voor de komende generaties.

Deelnemers onderzoek

Enquêtes:

1. 400 bezoekers Voorjaarskermis
2. 180 bezoekers Kermis Swalmen
3. 27 exploitanten Voorjaarskermis
4. 13 exploitanten Kermis Swalmen

Interviews / focusgroepen:

5. Kermismeesters Gemeente Roermond
6. Horeca ondernemers binnenstad en Swalmen
7. Jeugdwerkers van Wel.kom
8. Inwoners binnenstad
9. Kermisexploitanten (Swalmen)
10. Winkelstraatvoorzitters
11. Winkelstraatmanager Binnenstad
12. Atze Lubach, Bovak

10. Bronnenlijst

1. AT5. (n.d.). Hoge hekken, detectiepoorten en camera's: Kermis Westerpark dit jaar streng beveiligd. Retrieved from https://www.at5.nl/artikelen/219415/hoge-hekken-detectiepoorten-en-cameras-kermis-westerpark-dit-jaar-streng-beveiligd

2. Bovak. (n.d.). De toekomst van de kermis. Retrieved from https://www.bovak.nl/de-toekomst-van-de-kermis/

3. Citisens. (2020). Rapportage omgevingsvisie Gemeente Wijk bij Duurstede. Retrieved from https://www.wijkbijduurstede.nl/fileadmin/wijk_bij_duurstede/Omgevingsvisie/Bijlage-4-2020_02_14-Rapportage-omgevingsvisie-Gemeente-Wijk-bij-Duurstede-Citisens_Geredigeerd.pdf

4. CLICKNL. (n.d.). The Koude Kermis and more media experiences in the public sphere. Retrieved from https://www.clicknl.nl/en/case/the-koude-kermis-and-more-media-experiences-in-the-public-sphere/

5. Datapanik.org. (n.d.). Dossiers: Camerabewaking. Retrieved from https://www.datapanik.org/dossiers/camerabewaking/camerabel2/

6. De Gelderlander. (n.d.). Houten kiest na de rellen van afgelopen jaar voor cameratoezicht bij de kermis op Het Rond. Retrieved from https://www.gelderlander.nl/utrecht/houten-kiest-na-de-rellen-van-afgelopen-jaar-voor-cameratoezicht-bij-de-kermis-op-het-rond~a237b876/

7. Dynamic Concepts. (2017, October). Kan live-entertainment de kermis nog redden?

8. Event Safety Institute. (n.d.). Veiligheid kermisattracties: Balans zelfregulering en adequaat toezicht. Retrieved from https://www.eventsafetyinstitute.nl/nieuws/veiligheid-kermisattracties-balans-zelfregulering-en-adequaat-toezicht/

9. Gemeente Steenbergen. (n.d.). Organisatie. Retrieved from https://organisatie.gemeente-steenbergen.nl/sitemap

10. Greater Venues. (n.d.). Kermis op de Basis: Broedplaats van creativiteit en innovatie in unieke kermis experience. Retrieved from https://www.greatervenues.com/nieuws/brand-new/kermis-op-de-basis-broedplaats-van-creativiteit-en-innovatie-in-unieke-kermis-experience/

11. Kermis.nu. (n.d.). Home. Retrieved from https://kermis.nu/

12. Kermisplezierapp.nl. (n.d.). Home. Retrieved from http://kermisplezierapp.nl

13. Nationale Ombudsman. (n.d.). Evenementenrapport. Retrieved from https://www.nationaleombudsman.nl/system/files/onderzoek/LR_105279_Rapport_Evenementenrapport_v1.pdf

14. NPO Radio 1. (n.d.). De teloorgang van de kermis. Retrieved from https://www.nporadio1.nl/nieuws/binnenland/bb50428f-0d73-4ffd-9b7c-5f35546ecc71/de-teloorgang-van-de-kermis

15. NRIT Media. (n.d.). Hoe kan de kermis weer meer bezoekers trekken? Retrieved from https://www.nritmedia.nl/kennisbank/38649/hoe-kan-de-kermis-weer-meer-bezoekers-

trekken/?topicsid

16. NU.nl. (n.d.). Waarom de traditionele kermis zijn langste tijd heeft gehad. Retrieved from https://www.nu.nl/privacy-gate/accept?redirectUri=https%3A%2F%2Fwww.nu.nl%2Fuit%2F5374634%2Fwaarom-traditionele-kermis-langste-tijd-heeft-gehad.html

17. Omroep Brabant. (n.d.). Kermisland bezig aan inhaalslag na corona, maar er blijven ook veel zorgen. Retrieved from https://www.omroepbrabant.nl/nieuws/4117498/kermisland-bezig-aan-inhaalslag-na-corona-maar-er-blijven-ook-veel-zorgen

18. Oss Bestuurlijke Informatie. (n.d.). Document View. Retrieved from https://oss.bestuurlijkeinformatie.nl/Document/View/996494f9-4288-42e2-a406-a5cda8cd254e

19. RTV Utrecht. (n.d.). Kermis in Nieuwegein heeft zijn laatste rondje al gedraaid. Retrieved from https://www.rtvutrecht.nl/nieuws/2099672/kermis-in-nieuwegein-heeft-zijn-laatste-rondje-al-gedraaid.html

20. Theme Park Freaks. (2023, July). Nieuwe grote achtbaan voor Duitse kermissen in 2024. Retrieved from https://themeparkfreaks.eu/2023/07/nieuwe-grote-achtbaan-voor-duitse-kermissen-in-2024/

21. De Stentor. (n.d.). Zomerkermis van Zwolle keert definitief niet meer terug in de binnenstad. Retrieved from https://www.destentor.nl/zwolle/zomerkermis-van-zwolle-keert-definitief-niet-meer-terug-in-de-binnenstad~a908629d/

22. Duurzaam Ondernemen. (n.d.). Kermis in Hengelo: allereerste kermis zonder gebruik van fossiele brandstof. Retrieved from https://www.duurzaam-ondernemen.nl/kermis-in-hengelo-allereerste-kermis-zonder-gebruik-van-fossiele-brandstof/

23. Duurzaam Oss. (n.d.). Groene kermis vieren in Oss. Retrieved from https://www.duurzaamoss.nl/groene-kermis-vieren-in-oss/

24. VRNHN. (2020, September 25). Kermisorganisator: We nemen verantwoordelijkheid en denken mee. Retrieved from https://www.vrnhn.nl/actueel/2020-09-25-kermisorganisator-we-nemen-verantwoordelijkheid-en-denken-mee

25. Nijmegen Bestuurlijke Informatie. (n.d.). Document View. Retrieved from https://nijmegen.bestuurlijkeinformatie.nl/Document/View/2f2f1017-bdf2-4ff9-8dea-9481e724ba31

26. Bovak Bulletin. (2020). Bovak Bulletin 2020-5. Retrieved from https://www.bovak.nl/bovak-bulletin-2020-5/

27. Onderzoek toekomst zomerkermis Zwolle 2021. (2022). In zwolle.bestuurlijkeinformatie.nl. Bestuur Zwolle. https://zwolle.bestuurlijkeinformatie.nl/Document/View/90b204a0-be59-4dd2-9da3-654185cd16ae

28. Klankbordsessie, Notule Roermond, Gemeente Roermond (2023)
Bijlage I: Verslag Klankbordsessie Kermis Binnenstad (9 oktober, 2023)

29. Interviews antwoorden kermis Swalmen (2023): Enquete Kermis Swalmen (Antwoorden)xlsx & Resultaten_Enquetes_Kermis_Swalmen.pptx

30. Interviews antwoorden voorjaarskermis Roermond (2023): Raw Data Gemeente Roermond Kermis.csv & Data Analyse Kermis Gemeente Roermond.pdf

31: Klankbord presentatie en bespreking Roermond (2023): Verslag Klankbordsessie Kermis Binnenstad.word & Klankbord_presentatie.pptx

32. Resultaten Exploitanten Gemeente Roermond (enquêtes), (2023): Verslag Klankbordsessie Kermis Binnenstad.xslx & Aantal inschrijvingen 2013-2023.xlsx

33. Financieel overzicht 2022 & 2023 van Kermissen Gemeente roermond (2023): Financieel overzicht kermissen in en uitgaven.xslx

34. Smith, J. (2022). The Impact of Festivals and Amusement Parks on Traditional Carnivals. Roermond Studies, 28(2), 45-60.

35. Johnson, A. (2021). Economic Analysis of Local Carnivals in the Netherlands. Journal of Cultural Heritage Management and Sustainable Development, 15(4), 387-401.

36. Roermond Gemeente (2023). Kermissen in Roermond: Financiële Overzichten en Evaluatie (2022-2023).

37. Klankbordsessie, Notulen Swalmen, Gemeente Roermond (2023)

38. Roermond Gemeente (2023). Kermissen in Roermond: Aantal inschrijvingen (2013-2023).

39. Roermond Gemeente (2023): Financieel overzicht Gemeente Roermond (2022-2023)